

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій
імені С. З. Гжицького
Факультет економіки та менеджменту
Кафедра економіки підприємства, інновацій та дорадництва в АПК
імені професора І. В. Поповича

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова навчально-методичною комісії
спеціальності 051 «Економіка»
Музика П.М.
« 25 » серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК19 «ФІНАНСИ, ГРОШІ ТА КРЕДИТ»

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	05 – «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність	051 «Економіка»
Освітня програма	«Економіка підприємства»
Вид дисципліни	обов'язкова

Львів – 2020 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Фінанси, гроші та кредит» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Економіка підприємства» спеціальності 051 - «Економіка»

Укладач - доцент кафедри економіки підприємства, інновацій та дорадництва в АПК імені І.В. Поповича, к.е.н. М.В. Куницька-Іляш

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри економіки підприємства, інновацій та дорадництва в АПК імені І.В. Поповича

Протокол № 1 від «17» 08 2020 р.

Завідувач кафедри економіки підприємства, інновацій

та дорадництва в АПК імені І.В. Поповича П.М. Музика

Погоджено навчально-методичною комісією спеціальності 051 «Економіка»

Протокол № 5 від «25» 08 2020 р.

Голова НМКС

 П.М. Музика

Схвалено рішенням навчально-методичної ради факультету економіки та менеджменту

Протокол № 3 від «25» серпня 2020 р.

Голова НМРФ

 С.І. Поперечний

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів/годин	4,0 / 120	4,0 / 120
Усього годин аудиторної роботи	54	14
в т.ч.:		
лекційні заняття, год.	18	6
практичні заняття, год.	36	8
лабораторні заняття, год.		
семінарські заняття, год.		
Усього годин самостійної роботи	66	106
Форма семестрового контролю	Залік	

Примітка

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі:
для денної форми навчання – 45;
для заочної форми навчання – 12.

2. Предмет, мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Предмет, мета вивчення навчальної дисципліни «Фінанси гроші і кредит»

Предметом вивчення дисципліни є фінансові відносини, що виникають на різних рівнях економічної системи між державою, юридичними і фізичними особами.

Мета дисципліни “Фінанси гроші і кредит” – надання знань з функціонування фінансів та їх впливу на соціально-економічний розвиток суспільства, розширення та поглиблення теоретичних знань студентів про фінансову систему держави, порядок формування та використання фондів фінансових ресурсів, які забезпечують функціонування кожної окремої її складової.

2.2. Завдання навчальної дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування у студентів необхідних компетентностей.

Загальні компетентності:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК4);
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово(ЗК5);
- здатність бути критичним і самокритичним (ЗК10);
- здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК11).

Спеціальні (фахові) компетентності:

- здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами(СК2);
- здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудова відносин (СК8);
- здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів (СК10);
- здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію (СК11);
- здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення (СК12).

2.3. Програмні результати навчання:

- знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки (P3);
- застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади) (P5);
- проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності (P10);
- застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати (P12);
- використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність (P18);
- показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення (P23).

3. Структура навчальної дисципліни

3.1. Розподіл навчальних занять за розділами дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма навчання (ДФН)						Заочна форма навчання (ЗФН)					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	і.р.	с.р.		л	п	лаб	і.р.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Сутність та функції грошей, грошовий обіг та грошовий ринок												
Тема 1. Сутність та функції грошей	6	2	2	-	-	2	6	-	-	-	-	6
Тема 2. Грошовий обіг і грошові потоки	6	-	2	-	-	4	6	2	-	-	-	4
Тема 3. Грошовий ринок	6	2	2	-	-	2	6	-	2	-	-	4
Тема 4. Грошові системи	4	-	2	-	-	2	4	-	2	-	-	2
Тема 5. Інфляція та грошові реформи	6	2	2	-	-	2	6	-	-	-	-	6
Тема 6. Валютний ринок і валютні системи	6	2	2	-	-	2	6	2	-	-	-	4
Разом за розділом 1	34	8	12	-	-	14	34	4	4	-	-	26
Розділ 2. Кредит у ринковій економіці та фінансові посередники												
Тема 7. Кількісна теорія грошей і сучасний монетаризм	8	-	4	-	-	4	8	-	-	-	-	8
Тема 8. Кредит у ринковій економіці	9	1	4	-	-	4	9	-	2	-	-	7
Тема 9. Фінансові посередники грошового ринку	9	1	4	-	-	4	9	-	2	-	-	7
Тема 10. Центральні банки	8	2	4	-	-	2	8	-	-	-	-	8

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 11. Комерційні банки	6	2	2	-	-	2	6	-	-	-	-	6
Тема 12. Міжнародні валютно-кредитні установи	8	2	2	-	-	4	8	-	-	-	-	8
Тема 13. Податки. Податкова система. Бюджет і бюджетна система, доходи і видатки державного бюджету. Фінансовий ринок.	8	2	4	-	-	2	8	2	-	-	-	6
<i>Разом за розділом 2</i>	56	10	24	-	-	22	56	2	4	-	-	50
Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів	30	-	-	-	-	30	30	-	-	-	-	30
Усього годин	120	18	36	-	-	66	120	6	8	-	-	106

3.2. Загальні і спеціальні (фахові) компетентності та програмні результати навчання, що забезпечуються вивченням окремих тем

Теми	Шифри компетентностей, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти ЗК,СК	Шифри програмних результатів навчання здобувача вищої освіти ПРН
Тема 1. Сутність та функції грошей	ЗК5; ЗК4; СК2;СК8.	Р3; Р10; Р23.
Тема 2. Грошовий обіг і грошові потоки	ЗК5; ЗК4;СК10.	Р3; Р12; Р23.
Тема 3. Грошовий ринок	ЗК5; ЗК4;СК11; СК12.	Р12; Р18; Р23.
Тема 4. Грошові системи	ЗК5; ЗК10;СК11; СК12.	Р12; Р18; Р23.
Тема 5. Інфляція та грошові реформи	ЗК10; ЗК11; СК12.	Р23; Р12;Р18; Р23.
Тема 6. Валютний ринок і валютні системи	ЗК4; ЗК10; СК2;СК8.	Р5; Р23; Р12; Р23.
Тема 7. Кількісна теорія грошей і сучасний монетаризм	ЗК4; ЗК11;СК10.	Р10; Р12; Р23.
Тема 8. Кредит у ринковій економіці	ЗК5; ЗК10; СК2;СК8	Р18; Р12; Р18; Р23.
Тема 9. Фінансові посередники грошового ринку	ЗК4; ЗК10;СК11; СК12;СК8.	Р12; Р3; Р23.
Тема 10. Центральні банки	ЗК4; ЗК10; СК12;СК8	Р12; Р10; Р18; Р23.
Тема 11. Комерційні банки	ЗК5; ЗК10;СК11; СК12;СК8.	Р10;Р23.
Тема 12. Міжнародні валютно-кредитні установи	ЗК10, ЗК4;СК11; СК12.	Р12; Р18;Р3; Р23.
Тема 13. Податки. Податкова система.	ЗК10, ЗК4; СК12;СК8.	Р3; Р10; Р18; Р23.

3.3. Лекційні заняття

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
Розділ 1. Сутність та функції грошей, грошовий обіг та грошовий ринок			
1	<p>Тема 1. Сутність та функції грошей</p> <p>Поява грошей як об'єктивний наслідок розвитку товарного виробництва та обміну. Особливості грошей як товару. Раціоналістична та еволюційна концепції походження грошей. Еволюція форм грошей: повноцінні та неповноцінні гроші. Роль держави у створенні грошей.</p> <p>Гроші як специфічний товар та загальний еквівалент. Гроші як гроші і гроші як капітал. Купівельна спроможність як вираз вартості грошей як грошей та процент як вираз вартості грошей як капіталу.</p>	2	-
2	<p>Тема 2. Грошовий обіг і грошові потоки</p> <p>Поняття грошового обороту як процесу руху грошей. Грошовий оборот на макроекономічному та мікроекономічному рівнях.</p> <p>Основні суб'єкти сукупного грошового обороту: підприємства, населення, держава, фінансово-кредитні установи. Основні канали руху грошей у грошовому обігу. Економічна основа та загальна схема грошового обороту.</p> <p>Основні сфери грошового обороту. Безготівковий грошовий обіг. Готівковий грошовий обіг. Співвідношення між безготівковим і готівковим грошовим обігом та подальша його тенденція. Модель сукупного грошового обороту.</p>	-	2
3	<p>Тема 3. Грошовий ринок</p> <p>Суть грошового ринку та його особливості. Суб'єкти та об'єкти грошового ринку. Гроші як об'єкт купівлі-продажу.</p> <p>Інституційна модель грошового ринку. Канали прямого й опосередкованого фінансування. Банки й небанківські фінансово-кредитні структури як суб'єкти грошового ринку.</p>	2	-

4	<p>Тема 5. Інфляція та грошові реформи</p> <p>Інфляція: суть, форми вияву, причини та наслідки. Класифікація інфляції в залежності від темпів наростання інфляційних процесів: повзуча, помірна, галопуюча та гіперінфляція. Збалансована та незбалансована інфляція. Локальна та світова інфляція. Стагфляція як форма інфляції. Особливості інфляційного процесу в Україні.</p>	2	-
5	<p>Тема 6. Валютний ринок і валютні системи</p> <p>Поняття валютного ринку та його структура. Об'єкти та суб'єкти валютного ринку. Основні види валютних операцій. Біржова та позабіржова торгівля валютою. Роль банків на валютному ринку. Фактори, що впливають на кон'юнктуру валютного ринку.</p> <p>Валютні операції та валютний курс. Порядок визначення валютних курсів. Поняття, значення й механізм забезпечення конвертованості валюти.</p>	2	2
Розділ 2. Кредит у ринковій економіці та фінансові посередники			
6	<p>Тема 7. Кількісна теорія грошей і сучасний монетаризм</p> <p>Класична кількісна теорія грошей, її основні постулати: причинності, пропорційності та однорідності. Еволюція постулатів кількісної теорії.</p> <p>Неокласичний варіант розвитку кількісної теорії грошей. Основні положення та недоліки номіналістичної теорії грошей. Кейнсіанський напрям у кількісній теорії грошей.</p>	-	-
7	<p>Тема 8. Кредит у ринковій економіці</p> <p>Суть та основні ознаки кредиту. Необхідність кредиту та принципи кредитування. Суб'єкти та об'єкти кредитних відносин. Форми та види кредитів. Основні функції кредиту: перерозподільна, емісійна та контрольна.</p> <p>Характеристики окремих форм кредиту: банківського, державного, лізингового, комерційного, міжнародного, споживчого. Організація банківського кредитування.</p>	1	-

8	<p>Тема 9. Фінансові посередники грошового ринку Сутність та призначення фінансового посередництва. Види фінансових посередників. Банки як суб'єкти фінансового посередництва. Місце банків у системі фінансового посередництва.</p>	1	-
9	<p>Тема 10. Центральні банки Центральні банки: їх призначення, функції та основні операції. Структура та правовий статус НБУ. Завдання і функції НБУ. Операції НБУ. Організація нагляду Національного банку України за діяльністю комерційних банків. Санкції, які застосовуються НБУ за порушення банківського законодавства.</p>	2	-
10	<p>Тема 11. Комерційні банки Комерційні банки: їх походження, види, правові основи організації. Основні види банківських об'єднань. Порядок створення та реєстрації комерційного банку. Ліцензування банківської діяльності.</p>	2	-
11	<p>Тема 12. Міжнародні валютно-кредитні установи Міжнародні валютно-кредитні установи та їх призначення. Група Світового банку: історія створення, структура та завдання. Види кредитів Світового банку. Співробітництво Світового банку з Україною.</p>	2	-
12	<p>Тема 13. Податки. Податкова система. Економічна сутність і функції податків. Елементи системи оподаткування. Класифікація податків. Податкова політика та податкова система в Україні. Характеристика основних податків податкової системи України. Сутність, значення та функції державного бюджету. Бюджетний устрій і бюджетна система України.</p>	2	2
Усього годин		18	6

Практичні (Лабораторні, семінарські) заняття

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
Розділ 1. Сутність та функції грошей, грошовий обіг та грошовий ринок			
1	<p>Тема 1. Сутність та функції грошей</p> <p>Особливості грошей як товару. Порівняння концепції походження грошей. Еволюція форм грошей: повноцінні та неповноцінні гроші. Роль держави у створенні грошей.</p> <p>Гроші як загальний еквівалент. Гроші як гроші і гроші як капітал - порівняльна характеристика. Купівельна спроможність і відсоток як вираз вартості грошей і як капіталу.</p> <p>Функції грошей та їх еволюція, суть та особливості використання.</p>	2	-
2	<p>Тема 2. Грошовий обіг і грошові потоки</p> <p>Грошовий оборот як процес руху грошей на макроекономічному та мікроекономічному рівнях(створити порівняльну таблицю).</p> <p>Основні суб'єкти сукупного грошового обороту. Економічна основа та загальна схема грошового обороту.</p> <p>Основні види грошового обороту. Співвідношення між безготівковим і готівковим грошовим обігом, тенденції. Характеристика у схемі сукупного грошового обороту.</p> <p>Маса і база грошей, що обслуговує грошовий обіг, їх склад та фактори, що визначають їх зміну. Ліквідність грошової маси. Грошові агрегати та грошова база.</p>	2	-
3	<p>Тема 3. Грошовий ринок</p> <p>Суб'єкти та об'єкти грошового ринку. Гроші як об'єкт купівлі-продажу.</p> <p>На прикладах визначити пряме і опосередковане фінансування. Банки й небанківські фінансово-кредитні структури.</p> <p>Вартість грошей. Попит на гроші. Характеристика основних мотивів сукупного попиту на гроші: трансакційний, обачності та спекулятивний. Зміна попиту на гроші. Пропозиція грошей. Формування пропозиції грошей. Зміна пропозиції грошей. Рівновага на грошовому ринку.</p>	2	2

4	<p>Тема 4. Грошові системи</p> <p>Порівняльна характеристика: система металевого обігу: біметалізм та монометалізм. Системи паперово-грошового та кредитного обігу. Суть грошової системи, призначення та місце в економічній системі держави. Основні елементи грошової системи: грошова одиниця, масштаб цін, емісійна система, форми грошей, валютний курс, регулювання готівкового та безготівкового грошового обігу.</p> <p>Основні типи грошових систем та їх класифікація. Грошові системи ринкового та неринкового зразка. Грошові системи відкритого та закритого типу. Саморегулюючі і регульовані грошові системи. Сучасна грошова система України.</p>	2	2
5	<p>Тема 5. Інфляція та грошові реформи</p> <p>Визначення виду інфляції на прикладах, прогноз інфляції у відсотках, динаміка у графіках. Інфляція: суть, форми вияву, причини та наслідки. Класифікація інфляції в залежності від темпів наростання інфляційних процесів: повзуча, помірна, галопуюча та гіперінфляція. Збалансована та незбалансована інфляція. Локальна та світова інфляція. Стагфляція як форма інфляції. Особливості інфляційного процесу в Україні.</p> <p>Грошові реформи: поняття, цілі та види грошових реформ. Класифікація грошових реформ. Основні методи стабілізації валют: дефляція, деномінація, нуліфікація, девальвація, ревальвація. Основні моделі грошових реформ. Особливості проведення грошової реформи в Україні.</p>	2	-

6	<p>Тема 6. Валютний ринок і валютні системи</p> <p>Визначення конвертованості валюти на прикладах. Поняття валютного ринку та його структура. Об'єкти та суб'єкти валютного ринку. Основні види валютних операцій. Біржова та позабіржова торгівля валютою. Роль банків на валютному ринку. Фактори, що впливають на кон'юнктуру валютного ринку. Динаміка прогнозу валютного курсу у графіках. Валютні операції та валютний курс. Порядок визначення валютних курсів. Поняття, значення й механізм забезпечення конвертованості валюти. Валютне регулювання: суть і необхідність. Суб'єкти валютного регулювання. Органи валютного регулювання. Механізм регулювання валютного курсу: девальвація, ревальвація, валютна інтервенція.</p>	2	-
Розділ 2. Кредит у ринковій економіці та фінансові посередники			
7	<p>Тема 7. Кількісна теорія грошей і сучасний монетаризм</p> <p>Створити порівняльні таблиці. Класична кількісна теорія грошей, її основні постулати: причинності, пропорційності та однорідності. Еволюція постулатів кількісної теорії.</p> <p>Неокласичний варіант розвитку кількісної теорії грошей. Основні положення та недоліки номіналістичної теорії грошей. Кейнсіанський напрям у кількісній теорії грошей.</p> <p>Кейнсіанська модель сукупного попиту та пропозиції. Стабілізаційна політика монетаристів. Монетаристська модель сукупного попиту та пропозиції. Кейнсіансько-неокласичний синтез.</p>	4	-
	<p>Тема 8. Кредит у ринковій економіці</p> <p>Розрахувати простий і складний відсоток. Суть та основні ознаки кредиту. Необхідність кредиту та принципи кредитування. Суб'єкти та об'єкти кредитних відносин. Форми та види кредитів. Основні функції кредиту: перерозподільна, емісійна та контрольна.</p> <p>Характеристики окремих форм кредиту: банківського, державного, лізингового, комерційного, міжнародного, споживчого. Організація банківського кредитування.</p> <p>Сутність процента, види, економічні межі та фактори зміни ставки процента. Процент в умовах інфляції. Методи стягнення відсотків за банківськими кредитами.</p>	4	2

9	<p>Тема 9. Фінансові посередники грошового ринку</p> <p>Навести приклади до кожного виду фінансових посередників. Сутність та призначення фінансового посередництва. Види фінансових посередників.</p> <p>Банки як суб'єкти фінансового посередництва. Місце банків у системі фінансового посередництва. Небанківські фінансово-кредитні установи: страхові компанії, пенсійні фонди, ломбарди, фінансові компанії, кредитні спілки тощо. Особливості їх функціонування з урахуванням окремих видів фінансових інструментів.</p>	4	2
10	<p>Тема 10. Центральні банки</p> <p>Відтворити схему структури Центральних банків. Центральні банки: їх призначення, функції та основні операції. Структура та правовий статус НБУ. Завдання і функції НБУ. Операції НБУ. Організація нагляду Національного банку України за діяльністю комерційних банків. Санкції, які застосовуються НБУ за порушення банківського законодавства. Становлення та розвиток банківської системи України.</p> <p>Основні цілі та структура контролю у Центральному банку. Принципи та елементи ефективної системи внутрішнього контролю у Центральному банку. Роль і завдання внутрішнього аудиту.</p>	4	-
11	<p>Тема 11. Комерційні банки</p> <p>Порівняльна характеристика спеціалізації банків. Комерційні банки: їх походження, види, правові основи організації. Основні види банківських об'єднань. Ліцензування банківської діяльності.</p> <p>Операції комерційних банків, їх класифікація та загальна характеристика. Пасивні (власні, залучені та позичені ресурси) і активні (депозитні, кредитні, інвестиційні) операції комерційних банків. Традиційні та нетрадиційні банківські операції (послуги).</p>	2	-

12	<p>Тема 12. Міжнародні валютно-кредитні установи</p> <p>Командна робота: представити одну з міжнародних валютно-кредитних установ та їх призначення.</p> <p>Група Світового банку: історія створення, структура та завдання. Види кредитів Світового банку. Співробітництво Світового банку з Україною.</p> <p>Регіональні валютно-кредитні установи. Європейський банк реконструкції та розвитку: створення та засади діяльності, особливості співробітництва з Україною.</p> <p>Міжнародний валютний фонд. Міжамериканський банк розвитку. Європейський фонд регіонального розвитку. Європейський інвестиційний банк. Азіатський банк розвитку.</p>	2	
	<p>Тема 13. Податки. Податкова система</p> <p>Здійснити аудит податкової політики вибраної країни. Економічна сутність функцій податків. Елементи системи оподаткування. Класифікація податків. Податкова політика та податкова система в Україні. Характеристика основних податків податкової системи України.</p> <p>Соціальне призначення податків; прямі та непрямі податки, організація податкового менеджменту в Україні; податкова політика в умовах проведення ринкових реформ. Сутність, склад і структура видатків державного бюджету. Принципи і форми бюджетного фінансування. Бюджетний дефіцит та його вплив на розвиток економіки.</p> <p>Види та порядок формування цільових державних фондів економічного призначення; порядок формування та використання солідарної частини Пенсійного фонду; порядок формування та використання накопичувальної частини Пенсійного фонду.</p>	4	-
Усього годин		36	8

Самостійна робота

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
Розділ 1. Сутність та функції грошей, грошовий обіг та грошовий ринок			
1	Тема 1. Сутність та функції грошей Світові гроші в системі міжнародних розрахунків	2	6
2	Тема 2. Грошовий обіг і грошові потоки Грошова маса. Грошова база.	4	4
3	Тема 3. Грошовий ринок Еволюція постулатів кількісної теорії грошей	2	4
4	Тема 4. Грошові системи Еволюція грошових систем	2	2
5	Тема 5. Інфляція та грошові реформи Особливості інфляційного процесу в іноземних країнах.	2	6
6	Тема 6. Валютний ринок і валютні системи Платіжний баланс у механізмі валютного регулювання	2	4
Розділ 2. Кредит у ринковій економіці та фінансові посередники			
7	Тема 7. Кількісна теорія грошей і сучасний монетаризм Небанківські кредитні установи.	4	8
8	Тема 8. Кредит у ринковій економіці Місце та роль страхових компаній у системі фінансового посередництва	4	7
9	Тема 9. Фінансові посередники грошового ринку Організація нагляду Національного банку України за діяльністю комерційних банків	4	7
10	Тема 10. Центральні банки Особливості створення та функціонування банківських об'єднань в Україні	2	8
11	Тема 11. Комерційні банки Міжамериканський банк розвитку: історія створення, структура та завдання	2	6

12	Тема 12. Міжнародні валютно-кредитні установи Співробітництво міжнародних валютно-кредитних установ з Україною . Група Світового банку	4	8
13	Тема 13. Податки. Податкова система Акцизне оподаткування в Україні. Бюджет і бюджетна система, доходи і видатки державного бюджету. Фінансова система України. Фінансовий ринок. Фонди фінансових ресурсів цільового призначення.	2	6
14	Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів	30	30
Усього		66	106

5. Індивідуальні завдання

Студенти протягом семестру виконують індивідуальне завдання (у вигляді реферату) за такими темами:

1. Сучасні засоби та форми розрахунків: електронні системи типу «клієнт-банк», «клієнт-інтернет-банк», «телефонний банкінг» та інші.
2. Взаємовідносини підприємств України з ЄБРР.
3. Кредитування малого бізнесу в Україні на основі використання зарубіжного досвіду.
4. Кредитування середнього бізнесу в Україні на основі впровадження зарубіжного досвіду.
5. Дебіторська заборгованість підприємства та форми її рефінансування.
6. Кредиторська заборгованість її пролонгація та реструктуризація.
7. Використання зарубіжного досвіду при здійсненні фінансової санації підприємств.

6. Методи навчання

Використовуються такі методи навчання: словесні - розповідь, пояснення, лекція, інструктаж; наочні - демонстрація, ілюстрація; практичні – практична робота, вправи, ситуаційні моделі. За характером логіки пізнання використовуються такі методи: аналітичний, синтетичний, індуктивний, дедуктивний. За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

7. Методи контролю

Система оцінювання здійснюється відповідно до вимог програми дисципліни та Тимчасового положення про організацію освітнього процесу, затвердженого наказом ректора Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького № 136 від 30.06.2015 р. Поточний контроль

здійснюється під час проведення лабораторних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Форми проведення поточного контролю: усне і письмове опитування, тести, перевірка виконаних практичних завдань. Семестровий контроль проводиться у формі заліку за результатами поточного оцінювання в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою.

8. Критерії оцінювання результатів навчання студентів

8.1. Денна форма

Поточний контроль проводиться у формі усного опитування та письмового експрес-контролю на практичних заняттях, виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях, комп'ютерного тестування.

Таблиця 8.1

Критерії поточного оцінювання знань студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
1	2
5 ("відмінно")	Студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних/розрахункових завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі завдання. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами і відомостями.
4 ("добре")	Студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових/тестових завдань. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.

1	2
3 ("задовільно")	Студент в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
2 ("незадовільно")	Студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі розрахункові/тестові завдання. Безсистемне відділення випадкових ознак вивченого; невміння робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.

Оцінювання здійснюється за 100 – бальною шкалою, національною 4 – бальною шкалою та шкалою ECTS.

Таблиця 7.2

Шкали оцінювання успішності студентів

100 – бальна шкала	Національна шкала	Шкала ECTS
90 - 100	Зараховано	A
82 - 89		B
74 - 81		C
64 - 73		D
60 - 63		E
35 – 59	Незараховано з можливістю повторного складання екзамену	FX
0 - 34	Незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

Підсумкова оцінка (ПК) за 100 – бальною шкалою визначається на основі проведення поточного. В кінці семестру обчислюється середнє арифметичне значення (САЗ) усіх отриманих студентом оцінок з наступним переведенням його у 100 – бальну шкалу за формулою:

$$ПК = \frac{100 \times САЗ}{5} = 20 \times САЗ.$$

Бал з поточного контролю може бути змінений за рахунок заохочувальних балів:

студентам, які не мають пропусків занять протягом семестру (додається 2 бали);

за участь в університетських студентських олімпіадах, наукових конференціях (додається 2 бали), на міжвузівському рівні (додається 5 балів);

за інші види навчально-дослідної роботи бали додаються за рішенням кафедри.

8.2. Заочна форма

Розподіл максимальних 100 балів для підсумкового семестрового оцінювання студентів, що навчаються за **заочною** формою здійснюється наступним чином:

за результатами поточного оцінювання – 30 балів;

за результатами виконання тематичної самостійної роботи у міжсесійний період – 70 балів.

Для переведення середнього балу поточного контролю за чотирибальною шкалою у оцінку за 30 – бальною шкалою використовується формула:

$$ПО = \frac{СБПК \times 30}{5},$$

де ПО - результати поточного оцінювання за 30 – бальною шкалою;

СБПК - середній бал поточного оцінювання за чотирибальною шкалою.

Для виконання тематичної самостійної роботи розробляються методичні вказівки, які містять програму дисципліни; основні положення, акценти, рекомендації щодо вивчення кожної теми; рекомендовану літературу до кожної теми, запитання для самоконтролю чи тестові завдання з тем.

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Куницька-Іляш М.В. Фінанси гроші та кредит: методичні рекомендації щодо підготовки до семінарських і практичних занять студентів факультету економіки та менеджменту. Львів: ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького, 2021. 62 с.

2. Куницька-Іляш М.В. Фінанси гроші та кредит: контрольні завдання і методичні рекомендації щодо самостійної роботи студентів факультету економіки та менеджменту. Львів: ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького, 2021. 76 с.

3. Комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни на віртуальних платформах.

4. Конспект лекцій на паперовому та електронному носіях;

5. Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни.

6. Роздатковий матеріал.

9. Рекомендована література

Базова

1. Александрова М.М., Маслова С.О. Гроші. Фінанси. Кредит: підручник. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Либідь, 2017. 384 с.
2. Алексєєв І. В. Гроші та кредит: навчальний посібник. Київ: Знання, 2009. 253 с.
3. Банківська безпека: навч. посіб. / О. Д. Вовчак та ін. К. : Знання, 2013. 237 с.
4. Божидарнік Н. В. Валютні операції: підручник. Київ: ЦУЛ, 2013. – 688 с.
5. Бурковська А. В. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції в сучасних умовах: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2014. 208 с.
6. Васюренко О.В. Банківські операції: навчальний посібник. Київ: Знання, 2002. 255 с.
7. Гасанов С.С. Гроші та кредит: підручник: Львів: Українська академія друкарства, 2011. 444 с.
8. М. І. Крупка. Гроші та кредит: навчальний посібник . Мін-во освіти і науки України, Львівський нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів: 2013. 408 с.
9. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 року № 2121-III .URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
10. Про Національний банк України: Закон України від 20 травня 1999 року № 679-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>
11. Про фінансові послуги та державне регулювання ринку фінансових послуг в Україні: Закон України від 12 липня 2001 року № 2664-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14#Text>
12. Реверчук С. К. Гроші та кредит: підручник. Київ: Знання, 2016. 382 с.
13. Щетинін А. І. Гроші та кредит : навчальний посібник. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2019. 163 с.

Допоміжна

14. Васильчак С. В., Куницька-Іляш М. В., Дубина М. П. Використання криптовалют в сучасних економічних системах України: перспективи та ризики. Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені СЗ Гжицького. Серія: Економічні науки, 2017. ,№ 76 С.19-25
15. Гусятинський М.В., Татяніна С.М., Березинець Ю.В. Антикризове державне управління банківською діяльністю. *Причорноморські економічні студії*. 2020. Вип 58-2. С. 87 – 92. URL: http://bses.in.ua/journals/2020/58_2_2020/17.pdf
16. Kunytska-Iliash M., Vasylytsiv T., Lupak R., Shtec T. Trends of State Policy to Improve Structural Characteristics of the Digital Economy Sector. The WSB University in Poznan Research Journal. 2020, Vol. 89, P.41-54.

17. O Levytska, O Mulska, U Ivaniuk, M Kynytska-Iliash, T Vasylytsiv, R Lupak Modelling the Conditions Affecting Population Migration Activity in the Eastern European Region: The Case of Ukraine Tem journal 9 (2), 507-514. 2020

18. T Vasylytsiv, R Lupak, M Kynytska-Iliash Social Security of Ukraine and the EU: aspects of convergence and improvement of migration policy Baltic Journal of Economic Studies 5 (4), 50-58. 2019

10. Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

2. Інтернет-портал для управлінців. Офіційний веб-сайт. URL: <http://www.management.com.ua>.

3. Офіційний веб-сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <http://www.me.gov.ua>.

4. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk>.

5. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua.

6. Офіційний веб-сайт Головного управління статистики у Львівській області. URL: <http://lv.ukrstat.gov.ua>.